

**ГЛАВНА СЛУЖБА
ЗА РЕВИЗИЈУ ЈАВНОГ СЕКТОРА
РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ**

Република Српска
78000 Бања Лука
Владике Платона бб
Тел: +387(0)51/493-555
Факс: +387(0)51/493-556
е-mail: revizija@gsr-rs.org

**Извјештај о проведеној финансијској ревизији
Министарства енергетике и рударства
Републике Српске за период 01.01-31.12.2021. године**

Број: РВ013-22

Бања Лука, 06.05.2022. године

САДРЖАЈ

I	ИЗВЈЕШТАЈ ГЛАВНОГ РЕВИЗОРА.....	1
	Извјештај о ревизији финансијских извјештаја	1
II	ИЗВЈЕШТАЈ ГЛАВНОГ РЕВИЗОРА.....	3
	Извјештај о ревизији усклађености	3
III	РЕЗИМЕ ДАТИХ ПРЕПОРУКА	5
IV	КРИТЕРИЈУМИ ЗА РЕВИЗИЈУ УСКЛАЂЕНОСТИ.....	6
V	ИЗВЈЕШТАЈ О ПРОВЕДЕНОЈ РЕВИЗИЈИ (НАЛАЗИ)	7
	1. Увод	7
	2. Провођење препорука из претходног извјештаја	7
	3. Закључак о функционисању система интерних контрола	7
	4. Набавке.....	9
	5. Припрема и доношење буџета	10
	6. Финансијски извјештаји	10
	6.1. Извјештај о извршењу буџета.....	11
	6.1.1. Приходи и примици	11
	6.1.2. Расходи и издаци.....	11
	6.2. Имовина, обавезе и извори	13
	6.2.1. Имовина	13
	6.2.2. Обавезе.....	14
	6.2.3. Извори и промјене на нето имовини.....	14
	6.3. Ванбилансна евиденција.....	14
	6.4. Потенцијална имовина и потенцијалне обавезе	14
	6.5. Образложења уз финансијске извјештаје	15

I ИЗВЈЕШТАЈ ГЛАВНОГ РЕВИЗОРА

Извјештај о ревизији финансијских извјештаја

Мишљење

Извршили смо ревизију финансијских извјештаја Министарства енергетике и рударства Републике Српске који обухватају Преглед планираних и остварених прихода, примитака, расхода и издатака исказаних у главној књизи трезора на рачуноводственом фонду 01; Преглед прихода, примитака, расхода и издатака на рачуноводственим фондовима од 01 до 05; Преглед имовине, обавеза и извора са стањем на дан 31.12.2021. године и за годину која се завршава на тај дан. Ревизијом смо обухватили преглед значајних трансакција, образложења уз обрасце годишњих финансијских извјештаја и примјену рачуноводствених политика у ревидираном периоду.

По нашем мишљењу, финансијски извјештаји Министарства енергетике и рударства Републике Српске истинито и објективно приказују, у свим материјално значајним аспектима, финансијско стање имовине и обавеза на дан 31.12.2021. године; прихода, примитака, расхода и издатака, као и извршење буџета за годину која се завршава на тај дан, у складу са прописаним оквиром финансијског извјештавања за јавни сектор важећим у Републици Српској.

Основ за мишљење

Ревизију смо извршили у складу са Законом о ревизији јавног сектора Републике Српске и релевантним ISSAI стандардима ревизије 2200 – 2810. Наша одговорност за провођење ревизије је даље описана у пасусу Одговорност ревизора. Ревизију смо провели у складу са ISSAI 130 – Етичким кодексом, испунили смо наше остале етичке одговорности и независни смо у односу на субјекта ревизије.

Према Правилнику о финансијском извјештавању буџетских корисника финансијске извјештаје Министарства енергетике и рударства Републике Српске чине табеларни прегледи наведени у нашем извјештају. Усвојени оквир финансијског извјештавања за јавни сектор у Републици Српској подразумијева да се све трансакције, процјене и политике одмјеравају у односу на усаглашеност са Међународним рачуноводственим стандардима за јавни сектор.

Ревизијски налази и закључци о фер и истинитој презентацији финансијских извјештаја Министарства енергетике и рударства Републике Српске се ослањају на прописани оквир финансијског извјештавања за јавни сектор у Републици Српској.

Због чињенице да се у предметним финансијским извјештајима не презентује укупан финансијски резултат, не изражавамо мишљење о финансијском резултату за 2021. годину.

Сматрамо да су прибављени ревизијски докази, с обзиром на прописани оквир финансијског извјештавања, довољни и одговарајући да нам пруже основу за наше ревизијско мишљење.

Одговорност руководства за финансијске извјештаје

Министар је одговоран за припрему и фер презентацију финансијских извјештаја у складу са Међународним рачуноводственим стандардима за јавни сектор, односно прописаним оквиром финансијског извјештавања за јавни сектор важећим у Републици Српској. Ова одговорност обухвата: осмишљавање, примјену и

одржавање интерних контрола које су релевантне за припрему и фер презентацију финансијских извјештаја који не садрже материјално значајне погрешне исказе настале услед преваре и грешке; одговарајућа објелодањивања релевантних информација у образложењима уз обрасце годишњих финансијских извјештаја; одабир и примјену одговарајућих рачуноводствених политика и рачуноводствених процјена које су примјерене датим околностима и надзор над процесом извјештавања.

Одговорност ревизора за ревизију финансијских извјештаја

Наш циљ је да стекнемо разумно увјеравање о томе да финансијски извјештаји, као цјелина, не садрже материјално значајне погрешне исказе узроковане преваром или грешком, као и да сачинимо и објавимо ревизијски извјештај, који садржи наше мишљење. Разумно увјеравање представља висок ниво увјеравања, али није гаранција да ће ревизија, која је извршена у складу са ISSAI стандардима ревизије увијек открити материјално значајне погрешне исказе када они постоје.

Погрешни искази могу настати као посљедица преваре или грешке и сматрају се материјално значајним ако, појединачно или заједно, могу утицати на економске одлуке корисника које се доносе на основу финансијских извјештаја.

Због чињенице да се ревизија проводи провјером на бази узорка и да у систему интерних контрола и рачуноводственом систему постоје инхерентна ограничења, постоји могућност да поједине материјално значајне грешке остану неоткривене.

Ревизија укључује провођење поступака у циљу прибављања ревизијских доказа о износима и објелодањивањима датим у финансијским извјештајима. Избор поступака је заснован на ревизијском просуђивању и професионалном скептицизму, укључујући процјену ризика материјално значајних погрешних исказа у финансијским извјештајима, насталих услед преваре и грешке. Приликом процјене ризика, ревизор разматра интерне контроле које су релевантне за припрему и фер презентацију финансијских извјештаја, у циљу осмишљавања ревизијских поступака који су одговарајући у датим околностима, али не у циљу изражавања одвојеног мишљења о ефективности интерних контрола. Ревизија, такође, укључује оцјену примијењених рачуноводствених политика утемељених на временској неограничености пословања и значајних процјена извршених од стране руководства, као и оцјену опште презентације финансијских извјештаја.

Изјављујемо да смо поступили у складу са релевантним етичким захтјевима у вези са независношћу. Остварили смо комуникацију са одговорним лицима субјекта ревизије у вези са планираним обимом и временским распоредом ревизије и другим важним питањима и значајним налазима ревизије, укључујући значајне недостатке у систему интерних контрола који се могу идентификовати током ревизије.

Бања Лука, 06.05.2022. године

Главни ревизор

Јово Радукић, с.р.

II ИЗВЈЕШТАЈ ГЛАВНОГ РЕВИЗОРА

Извјештај о ревизији усклађености

Мишљење са резервом

Уз ревизију финансијских извјештаја Министарства енергетике и рударства Републике Српске за 2021. годину, извршили смо ревизију усклађености активности, финансијских трансакција и информација исказаних у финансијским извјештајима са значајним законским и другим прописима.

По нашем мишљењу, осим за наведено у пасусу Основ за мишљење са резервом, активности, финансијске трансакције и информације исказане у финансијским извјештајима Министарства енергетике и рударства Републике Српске за 2021. годину су, у свим материјално значајним аспектима, у складу са прописима којима су регулисане.

Основ за мишљење са резервом

Ревизију усклађености смо извршили у складу са Законом о ревизији јавног сектора Републике Српске и ISSAI 4000 – Стандард за ревизију усклађености.

Вјерујемо да су прибављени ревизијски докази довољни и одговарајући и да обезбјеђују основ за наше мишљење о усклађености активности, финансијских трансакција и информација исказаних у финансијским извјештајима са прописима којима су регулисане.

Као што је наведено под тачком 3. извјештаја:

Један број путних налога за возила није попуњаван у складу са чланом 7. Правилника о обрасцу, садржају и начину попуњавања путног налога, јер нису попуњене рубрике из путног налога које се односе на почетно стање километраже возила и релација кретања, те усаглашене евиденције утрошка горива и мазива са евиденцијом рада возила.

Током 2021. године закључивани су уговори о дјелу са физичким лицима ради обављања одређених послова који су систематизовани Правилником о унутрашњој организацији и систематизацији радних мјеста у Министарству енергетике и рударства, што није у складу са чланом 205. став (1) Закона о раду.

Одговорност руководства за усклађеност

Поред одговорности за припрему и фер презентацију финансијских извјештаја, министар је, такође, одговоран да осигура да су активности, финансијске трансакције и информације исказане у финансијским извјештајима у складу са прописима којима су регулисане.

Одговорност ревизора за ревизију усклађености

Поред одговорности да изразимо мишљење о финансијским извјештајима, наша одговорност подразумијева и изражавање мишљења о томе да ли су активности, финансијске трансакције и информације исказане у финансијским извјештајима, у свим материјално значајним аспектима, у складу са прописима којима су регулисане. Одговорност ревизора укључује обављање процедура како би прибавили ревизијске доказе о томе да ли је пословање Министарства енергетике и рударства Републике Српске обухваћено према дефинисаним критеријумима, усклађено са законским и другим прописима. Процедуре подразумијевају процјену ризика од значајних

неусклађености са законима и прописима који регулишу пословање Министарства енергетике и рударства Републике Српске.

Бања Лука, 06.05.2022. године

Главни ревизор

Јово Радукић, с.р.

III РЕЗИМЕ ДАТИХ ПРЕПОРУКА

Препоруке везане за финансијске извјештаје

Препоручује се министру да обезбиједи да се:

- 1) приликом пописа обавеза преузимају подаци о стању обавеза са документације која одражава екстерну потврду стања и да се извјештај о извршеном попису сачињава у складу са чланом 18. став (1) тачка 5) и 20. став (1) тачке 2) и 3) Правилника о начину и роковима вршења пописа и усклађивања књиговодственог стања са стварним стањем имовине и обавеза,
- 2) у Образложењима уз финансијске извјештаје објелодањују додатне информације у складу са захтјевима МРС - ЈС и чланом 46. Правилника о финансијском извјештавању буџетских корисника.

Препорука везана за усклађеност

Препоручује се министру да обезбиједи да се:

- 1) попуњавање путних налога за возила врши у складу са Правилником о обрасцу, садржају и начину попуњавања путног налога.

IV КРИТЕРИЈУМИ ЗА РЕВИЗИЈУ УСКЛАЂЕНОСТИ

- Закон о буџетском систему Републике Српске;
- Закон о извршењу буџета Републике Српске за 2021. годину;
- Закон о трезору;
- Закон о фискалној одговорности, члан 4, 9 -11;
- Одлука о усвајању Ребаланса буџета Републике Српске за 2021. годину;
- Закон о јавним набавкама;
- Закон о државним службеницима;
- Закон о раду, члан 39, 175, 205. и 207;
- Закон о платама запослених у органима управе Републике Српске;
- Закон о концесијама;
- Посебни колективни уговор за запослене у органима управе Републике Српске;
- Закон о доприносима;
- Закон о порезу на доходак, Глава I-IV, VI, X, XII и XIII;
- Закон о систему интерних финансијских контрола у јавном сектору Републике Српске;
- Закон о професионалној рехабилитацији, оспособљавању и запошљавању инвалида, члан 26. и 27;
- Правилник о садржају извјештаја и начину извјештавања о систему финансијског управљања и контроле;
- Упутство о начину успостављања и спровођења система финансијског управљања и контроле;
- Уредба о накнадама за службена путовања у земљи и иностранству за запослене у јавном сектору Републике Српске;
- Одлука о висини накнаде трошкова за службена путовања у земљи и иностранству за запослене у Републици Српској;
- Правилник о унутрашњој организацији и систематизацији радних мјеста у Министарству енергетике и рударства;
- Правилник о начину израде и садржају кадровског плана у републичким органима управе;
- Правилник о концесионим накнадама и гаранцијама у области електроенергетике, енергената, рударства и геологије;
- Правилник о обрасцу, садржају и начину попуњавања путног налога;
- Правилник о начину израде и садржају кадровског плана у републичким органима управе;
- Правилник о додјели подстицаја из надлежности Министарства енергетике и рударства;
- Правилник о јавним набавкама;
- Правилник о поступку директног споразума.

V ИЗВЈЕШТАЈ О ПРОВЕДЕНОЈ РЕВИЗИЈИ (НАЛАЗИ)

1. Увод

Министарство енергетике и рударства Републике Српске (у даљем тексту: Министарство) као републички орган управе дио је извршне власти Републике Српске и обавља дјелатност у складу са чланом 23. Закона о републичкој управи („Службени гласник Републике Српске“, број 115/18 и 111/21).

Финансирање Министарства се врши из буџета Републике Српске, а финансијско пословање обавља преко Јединственог рачуна трезора, чија је Главна књига у цјелости саставни дио Главне књиге трезора Републике Српске.

У ресорном саставу Министарства је управна организација Републички завод за геолошка истраживања који обавља специфичне стручне послове.

Предмет ревизије су појединачни финансијски извјештаји Министарства, сачињени на основу евидентираних трансакција у оквиру главне књиге трезора на фонду 01 (буџет у ужем смислу).

Министарство је благовремено доставило примједбе на Нацрт извјештаја о проведеној финансијској ревизији за период од 01.01-31.12.2021. године и исте су прихваћене у смислу изостављања препоруке за усклађеност.

Препоруке дате у овом извјештају, у циљу њиховог наглашавања, болдоване су и писане италиком словима.

2. Провођење препорука из претходног извјештаја

Главна служба за ревизију јавног сектора Републике Српске вршила је финансијску ревизију Министарства за 2020. годину у коме је дато пет препорука, од тога једна за финансијске извјештаје и четири за усклађеност.

Министарство је доставило Главној служби за ревизију јавног сектора Републике Српске, одговор у којем износи радње које су предузете ради превазилажења пропуста и неправилности утврђених у ревизијском извјештају број: РВ013-21 од 31.03.2021. године, у року од 60 дана од датума достављања извјештаја, како је то прописано чланом 21. став (3) Закона о ревизији јавног сектора Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“ број 98/05 и 20/14).

Препорука дата за финансијске извјештаје је проведена, док су од четири препоруке дате за усклађеност двије проведене, а двије нису проведене. Нису проведене препоруке које су се односе на ангажовање извршилаца по уговору о дјелу и попуњавање путних налога за возила (тачка 3. извјештаја).

3. Закључак о функционисању система интерних контрола

Правилником о унутрашњој организацији и систематизацији радних мјеста у Министарству енергетике и рударства („Службени гласник Републике Српске“, број 10/19 и 24/19) поред министра, шефа кабинета и два савјетника министра систематизована су 84 радна мјеста са 87 извршилаца.

На дан 31.12.2021. године у Министарству је поред министра, било запослено 57 извршилаца, од чега 52 на неодређено вријеме (42 државна службеника и 10 намјештеника) и 5 на одређено вријеме (шеф Кабинета министра, два савјетника министра, 1 државни службеник и 1 приправник).

Министарство је у 2021. години закључило уговоре о дјелу са три физичка лица ради обављања одређених послова који су систематизовани Правилником о унутрашњој организацији и систематизацији радних мјеста у Министарству, што није у складу са чланом 205. став (1) Закона о раду ("Службени гласник Републике Српске", број 1/16, 66/18, 91/21 и 119/21). Наведеним чланом је прописано да се уговор о дјелу може закључити ради обављања послова који су ван дјелатности послодавца. Због чињенице да су два уговора о дјелу истекла, те да је један раскинут у току ревизије по наведеном основу није дата препорука.

Министарство у својој помоћној евиденцији води евиденцију о концесијама односно о уплатама концесионих накнада по извјештајима од Министарства финансија Републике Српске. Министарство је на дан 31.12.2021. године у помоћној евиденцији исказало укупну наплату потраживања од концесионих накнада у износу од 46.850.442 КМ (једнократна концесиона накнада у износу од 4.495.830 КМ и концесиона накнада за коришћење у износу од 42.354.612 КМ), док наплата према извјештају Пореске управе Републике Српске износи 49.877.275 КМ. Ревизијом је утврђено да поједини концесионари нису обавјештавали Министарство о уплаћеним концесионим накнадама како је дефинисано одредбама уговора о концесији. Са појединим концесионарима нису раскинути уговори иако исти нису извршили потребне радње у уговореном року (израда пројеката, прибављање потребних сагласности, концесионари којима није истекао период концесије, а њихове банкарске гаранције достављене као средство обезбјеђења су истекле, а нове нису достављене и слично) сходно члану 46. став (1) тачка а) Закона о концесијама („Службени гласник Републике Српске“, број 59/13, 16/18, 70/20 и 111/21), којим је прописано да концедент може једнострано раскинути уговор у случају да концесионар не извршава или пропушта да изврши потребне радње у уговореном року или својом кривицом не почне са обављањем концесионе дјелатности у уговореном року. Дио концесионара није уредно плаћао концесиону накнаду и са истима нису раскинути уговори сходно члану 46. став (1) тачка д) поменутог закона, којим је прописано да концедент може једнострано раскинути уговор у случају да концесионар не плати концесиону накнаду три пута узастопно или неуредно плаћа концесиону накнаду.

На појединим путним налозима за возила (ПН4 Образац) нису усаглашене евиденције утрошка горива и мазива са евиденцијом рада возила, а у погледу датума танковања горива и датума коришћења возила. Такође, на појединим обрасцима нису попуњаване назначене рубрике из путног налога (почетно стање километраже возила, релација кретања, вријеме поласка, вријеме доласка, пређена километража, за локо вожњу се не наводи датум коришћења возила и сл), што није у складу са чланом 7. Правилника о обрасцу, садржају и начину попуњавања путног налога („Службени гласник Републике Српске“, број 74/17).

Није успостављена евиденција за праћење потрошње горива (пређени километри и просјечна потрошња) и трошкова текућег одржавања службених возила на мјесечном нивоу (припадајућег трошка по возилу).

Попис имовине и обавеза у Министарству са стањем на дан 31.12.2021. године није у потпуности организован и извршен у складу са Правилником о начину и роковима вршења пописа и усклађивања књиговодственог стања са стварним стањем имовине и обавеза – у даљем тексту: Правилник о попису ("Службени гласник Републике Српске", број 45/16 и 113/21), јер:

- је дио обавеза пописан без доказа да је извршено усаглашавање података о стањима са подацима преузетим из документације која одражава екстерну

потврду стања, што није у складу са чланом 18. став (1) тачка 5) Правилника о попису и

- извјештај Централне пописне комисије, као и извјештаји појединачних пописних комисија не садрже податке о радном ангажману лица ангажованих на попису, док извјештај комисије за попис новчаних средстава и хартија од вриједности, потраживања и обавеза не садржи упоредни преглед стварног и књиговодственог стања пописане имовине и обавеза, што није у складу са чланом 20. став (1) тачка 2) и 3) Правилника о попису.

У складу са одредбама Правилника о садржају извјештаја и начину извјештавања о систему финансијског управљања и контроле („Службени гласник Републике Српске“, број 1/22), Министарство је сачинило годишњи извјештај електронским попуњавањем обрасца Извјештај о спровођењу планираних активности на успостављању и развоју система финансијског управљања и контроле за 2021. годину са прилозима. Планом рада за успостављање и развој система финансијског управљања и контрола за 2022. годину предвиђено је састављање књиге пословних процеса, као и израда регистра ризика у складу са чланом 31. и 33. Упутства о начину успостављања и спровођења система финансијског управљања и контроле („Службени гласник Републике Српске“, број 99/17).

Правилником о унутрашњој организацији и систематизацији радних мјеста систематизовано је и попуњено радно мјесто интерног ревизора, што организационо није успостављено у складу са чланом 18. Закона о систему интерних финансијских контрола у јавном сектору Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“, број 91/16). Наведеним чланом је прописано да се интерна ревизија успоставља као посебна организациона јединица или се интерна ревизија обавља од стране Централне јединице за интерну ревизију успостављене у оквиру Министарства финансија Републике Српске.

Према горе наведеном и под тачкама 6.4. и 6.5. извјештаја, успостављени систем интерних контрола није функционисао на начин да је обезбиједио усклађеност са важећим законима и другим прописима.

Препоручује се министру да обезбиједи да се:

- **попуњавање путних налога за возила врши у складу са Правилником о обрасцу, садржају и начину попуњавања путног налога,**
- **приликом пописа обавеза преузимају подаци о стању обавеза са документације која одражава екстерну потврду стања и да се извјештај о извршеном попису сачињава у складу са чланом 18. став (1) тачка 5) и 20. став (1) тачке 2) и 3) Правилника о начину и роковима вршења пописа и усклађивања књиговодственог стања са стварним стањем имовине и обавеза.**

4. Набавке

Планом јавних набавки роба и услуга за 2021. годину (са три измјене и допуне) планиране су набавке у укупној вриједности од 154.770 КМ (без пореза на додату вриједност, у даљем тексту: ПДВ), од тога набавке роба (64.620 КМ), услуга (73.420 КМ) и неприоритетних услуга из Анекса 2 дио Б Закона о јавним набавкама („Службени гласник Републике Српске“, број 38/14 - у даљем тексту: Закона) (16.730 КМ).

Према достављеном табеларном прегледу о реализацији наведеног плана, Министарство је у току 2021. године провело 26 поступака јавних набавки, укупне

уговорене вриједности од 149.599 КМ без ПДВ-а и то 19 директних споразума (67.034 КМ), 4 конкурентска захтјева (67.482 КМ) и 3 поступка набавке услуга из Анекса 2 дио Б Закона (15.083 КМ). Набавке се односе на набавку моторног горива (33.923 КМ), хотелског смјештаја (12.677 КМ), гума за службена возила (15.298 КМ), сервисирање и одржавање службених возила марке шкода и ауди (12.817 КМ) и остале набавке (74.884 КМ).

Ревизијским испитивањима су обухваћени поступци јавних набавки у вриједности од 110.122 КМ (74% укупно уговорених набавки у 2021. години) и то четири конкурентска поступка (67.482 КМ), један поступак везан за Анекс 2 дио Б Закона (12.677 КМ) и шест директних споразума (29.963 КМ).

У оквиру ревидираних поступака јавних набавки нису утврђене неусклађености у примјени одредби Закона о јавним набавкама.

5. Припрема и доношење буџета

Министарство је у законском року доставило Министарству финансија Републике Српске буџетски захтјев за 2021. годину у износу од 4.899.000 КМ, који је сачињен у складу са ограничењима датим у Документу оквирног буџета Републике Српске за период 2021-2023. година. Уз наведени захтјев достављен је и захтјев за додатним средствима у износу од 20.186.500 КМ.

Одлуком о усвајању буџета Републике Српске за 2021. годину („Службени гласник Републике Српске“, број 131/20) Министарству је одобрен буџет у износу од 3.704.000 КМ, а Одлуком о усвајању Ребаланса буџета Републике Српске за 2021. годину („Службени гласник Републике Српске“, број 90/21) у износу од 3.772.700 КМ, а која се односе на текуће расходе (3.690.700 КМ), издатке за нефинансијску имовину (23.000 КМ) и остале издатке (59.000 КМ).

Министарство је уз буџетски захтјев за 2022. годину доставило Нацрт кадровског плана за 2022. годину (од 26.08.2021. године) у складу са чланом 5. став (1) Правилника о начину израде и садржају кадровског плана у републичким органима управе („Службени гласник Републике Српске“, број 43/09).

Након Ребаланса буџета Влада Републике Српске је износ од 85.800 КМ реалоцирала са позиције расхода за бруто плате запослених Министарства на друге буџетске кориснике, а износ од 18.800 КМ је прерасподијелила у оквиру Министарства и то износ од 15.000 КМ са позиције расходи за бруто плате запослених на позицију расходи за накнаду плата запослених за вријеме боловања, родитељског одсуства и осталих накнада плата и износ од 3.800 КМ са позиције расходи за стручне услуге на позицију издаци по основу аванса. Министар је донио три рјешења о реалокацији средстава унутар позиција (38.900 КМ).

Ревизијом нису утврђене неусклађености у односу на регулативу која дефинише процес припреме и доношења буџета.

6. Финансијски извјештаји

Министарство има статус буџетског корисника чија је главна књига у саставу ГКТ и према члану 46. и 47. Правилника о финансијском извјештавању буџетских корисника („Службени гласник Републике Српске“, број 15/17) врши извјештавање на нивоу Министарства. Министарство је сачинило прописане обрасце годишњих извјештаја Образац 2 - Преглед планираних и остварених прихода, примитака, расхода и издатака исказаних у ГКТ на рачуноводственом фонду 01, Образац 3а - Преглед прихода, примитака, расхода и издатака исказаних у ГКТ на

рачуноводственим фондовима 01 до 05, Образац 4а - Функционална класификација расхода и нето издатака за нефинансијску имовину исказаних у ГКТ, Образац 5а - Преглед имовине, обавеза и извора исказаних у ГКТ и писано Образложење уз финансијске извјештаје.

6.1. Извјештај о извршењу буџета

Извршење буџета за 2021. годину исказано је на фонду 01 у износу од 3.301.404 КМ, што је за 12% ниже у односу на Ребаланс буџета.

У извјештају о извршењу буџета исказани су приходи и примици (без обрачунских прихода) у износу од 310.232 КМ који се не планирају на нивоу буџетског корисника.

6.1.1. Приходи и примици

Приходи и примици исказани су у укупном износу од 312.843 КМ од тога приходи (укључујући обрачунске приходе) у износу од 254.012 КМ и примици у износу од 58.831 КМ.

Приходи Министарства односе се на непореске приходе у износу од 251.401 КМ и приходе обрачунског карактера у износу од 2.611 КМ.

Непорески приходи се односе на приходе од пружања јавних услуга (238.552 КМ) и остале непореске приходе (12.849 КМ). Приходи од пружања јавних услуга остварени су по основу накнада за стручне испите (10.800 КМ), за издавање лиценци (11.350 КМ), за ревизију елабората о класификацији (50.925 КМ), откуп тендерске документације (17.500 КМ), надокнада за одобравање експлоатационог поља (4.500 КМ), употребних дозвола (10.000 КМ), за геолошка истраживања (133.177 КМ) и остало (300 КМ).

Обрачунски приходи исказани су у износу од 2.611 КМ, а односе се на помоћи у природи од међународних организација (2.380 КМ- тачка 6.2.1. извјештаја), остале приходе обрачунског карактера (-322 КМ) и приходе обрачунског карактера по основу односа са другим јединицама власти (553 КМ).

Исказани примици (58.831 КМ) у цјелости се односе на примитке из трансакција између или унутар јединица власти, а чине их примици за накнаде плата по основу боловања (од Фонда здравственог осигурања Републике Српске) у износу од 12.080 КМ и на примитке по основу накнаде плата по основу породилског и родитељског одсуства (од Јавне установе Јавни фонд за дјечију заштиту Републике Српске) у износу од 46.751 КМ.

6.1.2. Расходи и издаци

Укупни расходи и издаци исказани су у износу од 3.431.542 КМ, а односе се на текуће расходе (3.217.199 КМ), расходе обрачунског карактера (130.138 КМ), издатке за нефинансијску имовину (22.797 КМ) и остале издатке (61.408 КМ).

Текући расходи се односе на расходе за лична примања запослених, расходе по основу коришћења роба и услуга, грантове, дознаке и расходе из трансакција размјене унутар исте јединице власти.

Расходи за лична примања запослених исказани су у износу од 1.930.689 КМ. Чине их расходи за бруто плате запослених (1.780.779 КМ), бруто накнаде трошкова и осталих личних примања запослених по основу рада (83.421 КМ), накнаде плата за вријеме боловања, родитељског одсуства и осталих накнада плата (53.458 КМ) и отпремнине и једнократне помоћи - бруто (13.031 КМ).

Расходи за бруто плате запослених се односе на расходе за основну плату након опорезивања (1.060.660 КМ), расходе за увећање основне плате по основу радног стажа (59.257 КМ) и порез и доприносе на плате (660.862 КМ).

Расходе за бруто накнаде трошкова и осталих личних примања запослених по основу рада чине расходи за накнаде за превоз на посао и са посла (16.150 КМ), јубиларне награде (5.053 КМ), награде за посебне резултате у раду (17.100 КМ), дневнице за службена путовања у земљи и иностранству (17.103 КМ), допринос за добровољно пензијско осигурање на терет послодавца (13.540 КМ) и порез и доприноси на накнаде (14.475 КМ).

Расходи за отпремнине и једнократне помоћи (брutto) у највећем износу се односе на новчане помоћи у случају смрти члана уже породице (10.180 КМ).

Министарство је извршило обрачун и исплату личних примања запосленима у складу са прописима наведеним у критеријумима за ревизију усклађености.

Расходи по основу коришћења роба и услуга исказани су у износу од 336.389 КМ, а највећим дијелом их чине расходи по основу утрошка енергије, комуналних, комуникационих и транспортних услуга (36.940 КМ), за текуће одржавање (33.024 КМ), по основу путовања и смјештаја (71.553 КМ), за стручне услуге (102.391 КМ) и остали некласификовани расходи (75.658 КМ).

Грантови су исказани у износу од 947.241 КМ, а односе се грантове за подршку унапређењу пословних активности и побољшања пословања привредних друштава. Додијељени су у складу са Правилником о додјели подстицаја из надлежности Министарства енергетике и рударства („Службени гласник Републике Српске“, број 106/21). Са привредним друштвима закључени су Уговори 31.12.2021. године којима су дефинисане намјене утрошка средстава, као и обавеза достављања извјештаја о утрошцима средстава најкасније два мјесеца од истека рока за реализацију поднесених пројекта.

Расходи обрачунског карактера исказани су у износу од 130.138 КМ, а односе се на набавну вриједност реализованих залиха ауто гума (17.899 КМ) и расходе по основу амортизације (112.239 КМ).

Код обрачуна амортизације примјењују се амортизационе стопе у складу са Правилником о примјени годишњих амортизационих стопа за буџетске кориснике („Службени гласник Републике Српске“, број 110/16), осим код Стратегије развоја енергетике Републике Српске, гдје је обрачун вршен по посебној амортизационој стопи сходно интерном Правилнику о обрачуну амортизације основних средстава од 19.11.2019. године. Амортизациона стопа прописана поменутиим актом није одговарајућа, јер Министарство није промијенило амортизациони период, иако је Одлуком Народне скупштине Републике Српске из 2018. године измијењен вијек примјене поменуте стратегије. Због наведеног, по налазу ревизије више су исказани расходи по основу амортизације за износ од 8.476 КМ и корекција вриједности нематеријалне произведене имовине за износ од 29.444 КМ, а мање је исказан финансијски резултат ранијих година за износ од 20.968 КМ на генералном коду. У току ревизије утврђена је нова амортизациона стопа те извршена исправка грешака у складу са МРС - ЈС 3 - Рачуноводствене политике, промјене рачуноводствених процјена и грешке (параграф 46-48), те за исто није дата препорука (тачка 6.2.1. извјештаја).

Издаци су исказани у износу од 84.205 КМ, а односе се на издатке за нефинансијску имовину и на остале издатке.

Издаци за нефинансијску имовину исказани су у износу од 22.797 КМ, а односе се на издатке за набавку рачунарске опреме (4.898 КМ) и издатке за залихе ауто-гума (17.899 КМ).

Остали издаци исказани су износу од 61.408 КМ, а чине их издаци по основу аванса (3.667 КМ - тачка 6.2.1. извјештаја) и остали издаци из трансакција са другим јединицама власти (57.741 КМ). Остали издаци из трансакција са другим јединицама власти односе се на издатке по основу накнада плата које се рефундирају од фондова обавезног социјалног осигурања.

6.2. Имовина и обавезе и извори

6.2.1. Имовина

Укупна имовина исказана је у износу од 1.293.435 КМ бруто вриједности, 843.120 КМ исправке вриједности и 450.315 КМ нето вриједности, а односи се на нефинансијску и финансијску имовину и разграничења.

Нефинансијска имовина на дан 31.12.2021. године исказана је у износу од 1.272.239 КМ бруто вриједности, 843.120 КМ исправке вриједности и 429.119 КМ нето вриједности, а у цијелости се односи на нефинансијску имовину у сталним средствима. Нето вриједност нефинансијске имовине мања је за 97.943 КМ у односу на претходну годину.

Нето вриједност нефинансијске имовине у сталним средствима чине постројења и опрема (139.816 КМ) и нематеријална произведена имовина (289.303 КМ). Као што је наведено под тачком 6.1.2. извјештаја више је исказана корекција вриједности нематеријалне произведене имовине (29.444 КМ), јер Министарство није утврдило нову амортизациону стопу за Стратегију развоја енергетике Републике Српске, иако је у ранијем периоду измијењен вијек примјене исте, а сходно захтјевима МРС - ЈС 31- Нематеријална имовина, параграф 96. и 103.

Смањење укупне вриједности нефинансијске имовине у сталним средствима у нето износу од 97.943 КМ резултат је обрачунатих трошкова амортизације од 112.239 КМ (тачка 6.2.1. извјештаја), те повећања услед набавки вриједности од 11.916 КМ (Рачунарска опрема у износу од 4.898 КМ и рачунарска опрема у износу од 7.019 КМ, која је набављена у 2021. години, али су средства за исту резервисана у 2020. години) и донације рачунарске опреме од Њемачког друштва за међународну сарадњу GIZ, у оквиру пројекта Декарбонизација енергетског сектора у БиХ (2.380 КМ- тачка 6.1.1. извјештаја).

Финансијска имовина и разграничења исказана је у износу од 21.195 КМ и у цијелости се односи на краткорочну финансијску имовину и разграничења.

Краткорочна финансијска имовина и разграничења исказани су у бруто/нето вриједности од 21.196 КМ, а односе се на потраживања од запослених по основу коришћења мобилних телефона 811 КМ, краткорочна разграничења 10.244 КМ (унапријед плаћене премије осигурања у земљи – аванси (3.667 КМ- тачка 6.1.2. извјештаја), разграничења по основу неизмирених обавеза за накнаде плата за вријеме породилског одсуства које се рефундирају од фондова обавезног социјалног осигурања (4.213 КМ) и порез и доприноси на накнаде плата за вријеме породилског одсуства који се рефундирају од фондова обавезног социјалног осигурања у износу од 2.364 КМ) и краткорочну финансијску имовину и разграничења из трансакција између или унутар јединица власти 10.141 КМ (потраживања по основу рефундација за накнаду плата из доприноса за здравствено осигурање у износу од 3.563 КМ и из доприноса за дјечију заштиту у износу од 6.578 КМ).

6.2.2. Обавезе

Укупне обавезе и разграничења Министарства исказане су у износу од 1.177.931 КМ и у цјелости се односе на краткорочне обавезе и разграничења.

Краткорочне обавезе и разграничења чине обавезе за лична примања запослених (191.700 КМ), обавезе из пословања (38.990 КМ) и обавезе за грантове (947.241 КМ).

Обавезе за лична примања запослених исказане су у износу од 191.700 КМ, а односе се на обавезе за бруто плате запослених и бруто накнаде плата за мјесец децембар 2021. године у износу од 159.428 КМ и обавезе за бруто накнаде трошкова и осталих личних примања запослених по основу рада, отпремнина и једнократних помоћи у износу од 32.272 КМ.

Обавезе из пословања исказане су у износу од 38.990 КМ, а односе се на обавезе према добављачима за робе и услуге у износу од 27.337 КМ, за набавку сталне имовине у износу од 4.898 КМ, према физичким лицима у износу од 3.500 КМ, за припадајуће порезе и доприносе на терет послодавца у земљи у износу од 1.755 КМ и остале обавезе у земљи 1.500 КМ.

Износ од 1.500 КМ односи се на обавезе за примљене авансе у земљи на име уплаћених депозита од једног привредног друштва за учешће на јавним позивима за додјелу концесија у области енергетике и рударства. За привредна друштва којима Влада Републике Српске донесе рјешења о додјели концесија уплате ће се признати као једнократне концесионе накнаде, док се за остале врши поврат депозита.

Обавезе за грантове исказане су у износу од 947.241 КМ, а односе се на обавезе за додјељене грантове (за 28 предузећа) за подршку унапређењу пословних активности и побољшања пословања.

До истека рока за израду и достављање годишњих финансијских извјештаја, све обавезе Министарства доспјеле на дан 31.12.2021. године су измирене.

У току године путем проведених мултилатералних компензација измирене су обавезе у укупном износу од 14.555 КМ.

6.2.3. Извори и промјене на нето имовини

Властити извори средстава исказани су у износу од 8.083 КМ и у цјелости се односе на резерве по основу ревалоризације нематеријалне имовине (Оgасle лиценце).

6.3. Ванбилансна евиденција

Министарство је у оквиру позиција ванбилансне активе и пасиве евидентирало вриједност банкарских гаранција, мјеница и чекова. Банкарске гаранције, мјенице и чекови су облици обезбјеђења Министарства за концесије додијељене у 2021. години и ранијих година и грантове додијељене у 2021. години. Укупна вриједност примљених банкарских гаранција износи 17.735.572 КМ, а укупна вриједност примљених мјеница и чекова износи 2.684.541 КМ.

6.4. Потенцијална имовина и потенцијалне обавезе

У образложењима уз финансијске извјештаје је наведено да је на дан 31.12.2021. године против Министарства и Владе Републике Српске вођено укупно 29 управних спорова, а који су покренути против управних аката Министарства, односно Владе Републике Српске и која су самим тим без вриједности спора. Није било спорова које је Министарство водило против трећих лица.

У Образложењима уз финансијске извјештаје објелодањен је преглед и процјена судских спорова у којима је наведено да вриједност потенцијалних обавеза по основу процјене судских спорова износи око 11.860.393 КМ. Објелодањене информације нису потпуне, јер нису објелодањене информације о два судска спора која су у току у вриједности од 100.000 КМ, а која води „Губер“ а.д. Сребреница против:

- Владе Републике Српске - Министарство индустрије, енергетике и рударства Републике Српске, Комисије за концесије Републике Српске и „Аргентум 09“ д.о.о. Сребреница (50.000 КМ) ради утврђивања ништавности Уговора о концесији и
- Владе Републике Српске - Министарство индустрије, енергетике и рударства Републике Српске и Комисије за концесије Републике Српске (50.000 КМ) ради закључења Уговора о концесији.

Наведено није у складу са захтјевима МРС-ЈС 19 - Резервисања, потенцијалне обавезе и потенцијална имовина (параграф 100) и чланом 46. тачка 8) Правилника о финансијском извјештавању буџетских корисника (тачка 6.5. извјештаја).

Према достављеним информацијама за потребе ревизије, на дан 31.12.2021. године против Министарства и Владе Републике Српске се води 7 судских спорова укупне вриједности 11.960.393 КМ. Осим горе наведена два спора, чине их и спорови које воде предузећа:

- „Каолин“ д.о.о. Братунац против Владе Републике Српске у износу од 8.640.843 КМ ради накнаде штете због раскида уговора о концесији,
- Driпа hydro енергу д.о.о. Угљевик против Владе Републике Српске у износу од 2.193.655 КМ ради накнаде штете због раскида уговора о концесији за изградњу МХЕ,
- Ђеранић Николас против Владе Републике Српске, Рафинерије нафте а.д. Брод и Комисије за хартије од вриједности у износу од 83.216 КМ ради накнаде штете и ништавности Одлуке о смањењу основног капитала друштва и другој емисији акција Рафинерије нафте а.д. Брод,
- „Energy MBA“ д.о.о. Бања Лука против Владе Републике Српске - Министарство индустрије, енергетике и рударства Републике Српске у износу од 463.477 КМ ради накнаде штете за раскид уговора о концесији и
- „Рудник“ д.о.о. Бијељина против Министарства енергетике и рударства Републике Српске у износу од 479.202 КМ ради накнаде штете.

6.5. Образложења уз финансијске извјештаје

Уз финансијске извјештаје за 2021. годину сачињена су и писана Образложења која пружају неопходне опште податке о Министарству, примијењеним прописима за израду годишњег обрачуна, рачуноводственој основи и примјењеним рачуноводственим политикама. Међутим, нису извршена додатна објелодањивања која се односе на:

- узроке и разлике планираних и исказаних позиција расхода и издатака и прихода и примитака у односу на претходну годину, а информације о појединим позицијама и трансакцијама нису дате у исправном износу (укупно наплаћена концесиона накнада, остали непорески приходи, приходи обрачунског карактера и сл.) у складу са чланом 46. став 5) и 9) Правилника о финансијском извјештавању буџетских корисника,

- дио саопштења о усклађивању књиговодствене вриједности на почетку и на крају периода, а која показују повећања у складу са МРС - ЈС 17 - Некретнине, постројења и опрема, параграф 88, тачка е) под (и)) и
- дио судских спорова у којима је Министарство тужена страна (тачка 6.4. извјештаја).

Препоручује се министру да обезбиједи да се у Образложењима уз финансијске извјештаје објелодањују додатне информације у складу са захтјевима МРС - ЈС и чланом 46. Правилника о финансијском извјештавању буџетских корисника.

Ревизијски тим

Данијела Дувњак, с.р.

Милијана Стојаковић Обрадовић, с.р.